

КАК ДА СТАНА ОДИТОР НА СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ В 5 СТЪПКИ?

Начертай своя път и следвай мечтите си

качеството.com

КАКВО ОЗНАЧАВА ОДИТОР НА СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ?

Одитор на системи за управление

Одиторът е лице, което оценява внедрената в дадена организация система за управление спрямо предварително определени изисквания. Изискванията могат да бъдат свързани с даден стандарт за системи за управление, като например ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, но могат да бъдат свързани и с изискванията на нормативен акт или договор.

Ролята одитор включва притежаването на компетентност като съчетание между подходящи лични качества, знания и умения.

Лични качества

Одиторът трябва да показва професионално поведение и да действа в съответствие с принципите за одит. Желателни лични качества: етичност, дипломатичност, наблюдателност, гъвкавост, упоритост, самостоятелност, решителност, възприемчивост и др.

Знания и умения

Одиторът трябва да притежават знания и умения, свързани с:

- организацията, която ще се одитира и нейния контекст;
- системата за управление и изискванията на съответния стандарт;
- принципите на одит, планиране, организиране, провеждане и документиране на одит.

КЪДЕ СИ В МОМЕНТА?

СТЪПКА 1

Определи към каква система за управление проявяваш интерес

Съществуват различни системи за управление:

- на качеството с фокус към постигане на постоянно качество на произведения продукт или предоставяна услуга и висока удовлетвореност на клиента;
- по околна среда с фокус към намаляване на неблагоприятното въздействие върху околната среда;
- на здравето и безопасността при работа с фокус към намаляване на опасностите на работното място и предотвратяване на инциденти.

Запиши към кой вид системи за управление проявяваш интерес?

.....
.....

СТЪПКА 2

Определи в кой стандарт са посочени изискванията за избраната система за управление

Всяка система за управление се разработва в съответствие с изискванията на ISO стандарт. Например*:

- система за управление на качеството - **ISO 9001**;
- система за управление по околна среда - **ISO 14001**;
- система за управление на здравето и безопасността при работа - **ISO 45001**.

За да извършвате одит на дадена система за управление е необходимо да познаваш изискванията на съответния стандарт.

*Начинаещите одитори е желателно в началото на своя одиторски път да се насочат към по-разпространените системи за управление и стандарти с изискванията към тях, изброени в примера.

Запиши кой е ISO стандартът съответстващ на избраната от теб система за управление

.....

СТЪПКА 3

Определи до каква степен познавате изискванията на съответния стандарт

- ISO 9001:2015 Системи за управление на качеството. Изисквания;
- ISO 14001:2015 Системи за управление по отношение на околната среда. Изисквания с указания за прилагане;
- ISO 45001:2018 Системи за управление на здравето и базопасността при работа. Изисквания с указания за прилагане.

До каква степен си запознат с изискванията на съответния стандарт?

- *не съм наясно;*
- *чел/а съм стандарта, но имам неясни моменти*
- *познавам го добре, преминал/а съм обучение*

СТЪПКА 4

Определи до каква степен познаваш указанията за провеждане на одит

Указанията за провеждане на одит на системи за управление са представени в стандарт ISO 19011. Всеки одитор трябва да бъде запознат с указанията на стандарта, за да може да планира и провежда професионално одити, които да носят полза на организацията.

Последното издание на ISO 19011 е от 2018г. и включва разглеждането на въпроси относно рисковете и възможностите, методите за одит, компетентността на одиторите.

До каква степен си запознат с указанията на ISO 19011:2018?

- *не съм чувал/а за ISO 19011:2018*
- *чувал/а съм за ISO 19011:2018, но не съм се обучавал/а по него*
- *познавам го добре, преминал/а съм обучение*

ПОСТИГАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ОДИТОР НА СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Компетентността за одитор може да се придобие по различни начини, като най-често се получава чрез съчетаването на:

- участия в обучения за придобиване на общи знания и умения за одитори;
- опит на подходяща техническа или ръководна длъжност, включваща дейности необходими за одитора, като вземане на решения, решаване на проблеми, обмен на информация с ръководството, колеги, клиенти и др.;
- повишаване на специфичната компетентност чрез обучения или образование в конкретна област;
- участие в одити под ръководството на компетентен одитор.

Одиторът трябва непрекъснато да поддържа и подобрява своята компетентност чрез редовно участие в одити на системи за управление и постоянно професионално развитие. Най-често това се постига чрез допълнително обучение или професионален опит, самообразование, индивидуално обучение и др.

При определяне на професионалното развитие на одитора е необходимо да се вземат предвид:

- промените в личните потребности и потребностите на организациите;
- използването на съвременните технологии и средства за провеждане на одит;
- допълнителни стандарти, ръководства, придружителни документи;
- промени в сектора или областта на компетентност на одитора.

КЪДЕ ИСКАШ ДА БЪДЕШ?

СТЪПКА 5

Състави план за постигане на компетентност за одитор

1. Система за управление (стъпка 1):

.....

2. Стандарт (стъпка 2):

.....

3. Готовност за работа по стандарта:

- при отговор - не (стъпка 3), планиране на обучение за запознаване с изискванията на съответния стандарт;
- при отговор - да (стъпка 3), планиране на професионално развитие чрез самообучение, заемане на ръководна или техническа позиция.

4. Готовност за извършване на одити:

- при отговор - не (стъпка 4), планиране на обучение за запознаване с указанията на стандарт **ISO 19011:2018**;
- при отговор - да (стъпка 4), планиране на професионално развитие чрез участие в одити, натрупване на опит за поишаване на компетентността за ръководител на екип за одит.

НАЧЕРТАЙ СВОЯ СОБСТВЕН ПЪТ

СТЪПКА 5

За постигане на компетентност за одитор на
Система за управление(т.1).....

.....
по стандарт(т.2).....

.....
е необходимо(опиши определените в т.3 и 4
дейности):

1.....

2.....

3.....

4.....

*Съвет: при планиране на дейностите по плана не забравяй да
определиш срок и необходими ресурси, за да си сигурен/а, че ще
постигнеш своята мечтана цел.*

